

Ansökningsguide om åkerstöd - Jordbruksmark 2024

Innehåller

Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften 2024	3
1. Jordbruksmark	3
Vad är jordbruksmark?	3
Markanvändningsslag	5
Odlingstunnlar och flyttbara säsongsrum	6
Fältförsöksrutor med behövliga skötselgångar	6
Vindskyddsplanteringar	6
Areal för odling på fuktig mark	6
Vad är inte jordbruksmark?	7
2. Den mark du uppger i ansökan om åkerstöd måste vara i din besittning	9
Jordbruksmark som arrenderas ut till energibolag	9
Kontroll av besittningen	9
3. Anmälan om jordbruksmark och ändring av markanvändning på jordbruksmark	10
Anmälan om areal som tas ur jordbruksanvändning eller återgår till jordbruksanvändning	10
Anmälan om nya basskiften	11
Arealer som tillfälligt inte odlas på skiftet	11
4. Basskiften	13
Basskifte	13
Kantdike	13
Tvåstegsdiken	14
Tegdiken och andra diken inom ett basskifte	14
Avlägsnande av dikesareal eller tilläggning av dikesareal i basskiftet samt växtlighet som är tillåten i diken och dikesrenar	15
5. Jordbruksskiften	15
Definition av jordbruksskifte	15
Vilka arealer behöver inte avskiljas som ett eget jordbruksskifte?	15
6. Ändringar i digitaliseringen av basskiften	16
7. Europeiska gemenskapens infrastruktur för geografisk information	17
Ersättningsberättigande basskifte i Fastlandsfinland 2024	18
1. Ersättningsberättigande basskiften	18
2. Att förlora och återställa rätten till ersättning för ett basskifte	18
Återställa rätt till ersättning som förlorats 2023 eller senare	18

Arealer som förlorat rätten till ersättning 2015–2022	19
3. Överföring av rätten till ersättning mellan skiften i Fastlandsfinland	19
4. Ersättningsberättigande som kan sökas 2024	20
Tillägg som förbättrar skiftets form på ett ersättningsberättigande åkerskifte	20
Ägoregleringsarealer	21
Jordbruksverksamhet 2024	23
1. På jordbruksmark ska det bedrivas jordbruksverksamhet	23
2. Jordbruksverksamhet med växter som ger skörd	24
Trädgårdsväxternas växttäthet	25
3. Jordbruksverksamhet med annat än skördeväxter – skyldighet att slå slåtter	26
4. Användning av jordbruksmark för annat än jordbruksverksamhet	26
Användning av jordbruksmark i energiproduktionen	27
5. Vad ska jag göra om beståndet har förstörts?	27
6. Samhällstekniska arbeten på åker	27
Anmälan om växter och stödnivåerna 2024	28
Arealer på jordbruksmark	28
Spannmål	28
Oljeväxter	29
Proteingrödor	30
Blandade växtbestånd	32
Potatis	33
Frilandsgrönsaker	34
Krydd- och medicinalväxter	35
Bär- och fruktväxter samt plantskolor för trädgårdsväxter	37
Vallar	38
Utsädesvallar	38
Andra vallar	38
Markanvändningsart naturbete och ängar:	38
Trädor och mångfaldsväxter	39
Andra växter	40
Arealer utanför jordbruksmarken	42
Odling av stödberättigande hampa 2024	43
Anmälan av hampa under ändringstiden	44
THC-prover	44
Skyddade växtsorter och TOS-avgifter-avgifter 2024	45
Nationellt skyddade sorter är åtminstone:	45
EU-skyddade sorter är åtminstone:	45

Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

1. Jordbruksmark

I ansökan om åkerstöd ska du ange all jordbruksmark som du besitter. Jordbruksmarken ska vara odlingsbar från utgången av stödansökan till utgången av växtperioden under ansökningsåret, dock minst till och med den 15.9.

Med odlingsbarhet avses att

- Skiftet har genomgått normala iståndsättningsåtgärder som jordbruksverksamheten förutsätter och att skiftet kan ge skörd.
- Dikningen är tillräcklig så att odlingsåtgärderna kan utföras på det sätt som den odlade växten förutsätter.
- Grundkalkningen har gjorts och surheten är på rätt nivå för odlade växter.
- Jordmånen lämpar sig för odling av utvalda växter.

Odlingsbarheten måste också aktivt övervakas. Försummelse att sköta skiftet kan leda till att marken inte godkänns och att stödet minskar.

Jordbruksmarken ska hållas öppen och man ska bedriva årlig jordbruksverksamhet på den.

Jordbruksmarken ska vara täckt av jord, buskväxtlighet eller mossa på marken tillåts inte, och den får inte täckas av skogliga växter. Till exempel godkänns inte ett strandområde, som upprepade gånger täcks av vatten, som jordbruksmark, förutom om det är fråga om översvämningar.

Närmare information om jordbruksverksamhet finns i Ansökningsguiden för åkerstöd under rubriken [Jordbruksverksamhet](#).

Vad är jordbruksmark?

Med jordbruksmark avses areal med åker, permanent gräsmark och permanenta grödor.

- **Åker** är odlad mark som utnyttjas för växtproduktion eller för odling men som ligger i träda.
- **Permanent gräsmark**
  - Permanent gräsmark är en areal som används för att odla gräs- och vallväxter som funnits på samma plats i över fem år antingen genom självsådd eller genom sådd. Markanvändningslaget permanent gräsmark kan vara en *åker* eller *naturbete och naturäng*.
  - På permanent gräsmark får det högst växa 50 utspridda träd per hektar. Som träd betraktas minst fyra meter höga en- eller flerstämmiga träd och trådliknande buskar. Även enar av alla storlekar betraktas som träd. Träd på vindskyddsplantering beräknas inte i mängden av träd. På arealen får det växa lövbuskar och lövträdsplantor som lämpar sig som föda för produktionsdjur, om dessa utgör mindre än hälften av arealen av det jordbruksskifte som berättigar till stöd.
  - Över hälften (50 %) av jordbruksskiftets areal ska bestå av gräsväxter och vallfoderväxter. Kravet gäller också de skiften av permanent gräsmark där det finns träd eller lövbuskar eller båda.

- **Permanenta grödor**
  - Med permanenta grödor avses växter som inte ingår i växtföljden, som odlas i minst fem år och som ger upprepade skördar. Sådana växter är till exempel fruktträd, bärbuskar och prydnadsväxter.

Lista över permanenta grödor:

- Aroniabär
- Buskblåbär
- Energiskog, snabbväxande (asp och vide)
- Energiskog, snabbväxande (hybridasp och poppel)
- Fiberbrännässla
- Hallon och korsningar av hallon och åkerbär
- Havtorn
- Humle
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5 år bär-, frukt-, dekorations.
- Plommon
- Prydnadsvide för flätning, 5–20 år
- Prydnadsväxter, 5 år och över, kontinuerlig skörd från friland
- Päron
- Rabarber
- Röda vinbär
- Rönn (bärproduktion)
- Rörfilen (energi)
- Rörfilen (strö/foder)
- Saskatoon (bärhäggmispel)
- Sparris
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Örtväxter minst 5 år
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Uppkomst och uppföljning av permanent gräsmark

Arealen blir permanent gräsmark när gräs- eller vallfoderväxter har anmälts för skiftet sex år i följd. Att förnya växtligheten till exempel genom att plöja avbryter inte beräkningen av år med gräsmark.

Markeringen permanent gräsmark är årsspecifik beroende på vilken växt som odlas på skiftet för vart år. Markeringen av permanent gräsmark på skiftet innebär inte att vall alltid ska odlas på arealen/skiftet i fråga. På ett skifte som markerats som permanent gräsmark kan du även odla andra odlingsväxter, då upphör arealen att vara permanent gräsmark. Finland har förbundit sig att bevara en viss mängd permanent gräsmark. Om arealen permanent gräsmark sjunker under det avtalade, införs ett förfarande för återställande. Endast om förfarandet tas i bruk i Finland kan man kräva att du ska bibehålla arealerna som permanent gräsmark. Närmare information om kraven på bevarande av permanent gräsmark finns i [Guide om villkorlighet](#). På kartan i Viputjänsten kan du kontrollera om det finns permanent gräsmark eller fjärde eller femte årets gräsmark på skiftet. I ansökan om åkerstöd ser du arealen permanent gräsmark som finns, när du sparar jordbruksskiftesuppgifter.

Gräs- och vallfoderväxter som ackumulerar gräsmarksår är:

- Gröngödslingsvall (exkl. gröngödslingsvall inom stöd för miljösystem)
- Fodervall
- Betesvall
- Frövall
- Grönträda (vall och äng)
- Skyddsremsa
- Naturbete och naturäng *
- Miljöavtalsareal, permanent gräsmark *

* Om du meddelar denna växt för skiftet markeras arealen genast som permanent gräsmark. Ange arealen först när den uppfyller förutsättningarna för permanent gräsmark (bl.a. vallväxtlighet i minst 5 år).

Växter som stoppar eller fryser upp uppkomsten av gräsmarksår

En del växter stoppar, dvs. fryser, ansamlingen av gräsmarksår. Om du anmäler en växt som fryser skiftet förblir gräsmarksåren på skiftet oförändrade. Åren med permanent gräsmark nollställs eller ökar alltså inte, utan fryses.

Växter som fryser beräkningen

- [Miljöersättningens skyddszon](#)
- [Vallar på torvåkrar som omfattas av miljöersättningen](#)
- Gröngödslingsvall, för vilken man valt [gröngödslingsvall inom stöd för miljösystem](#)
- [Naturvårdsvall i anslutning inom stöd för miljösystem](#)
- Grönträda (gräs och äng), som anmälts som [icke-produktiva arealer](#)

Du kan också anmäla vallåtgärder för miljöersättning och stöd för miljösystem för permanent gräsmark. När du anmäler miljöersättningens eller miljösystemstödet gräsmarksåtgärder till arealen för permanent gräsmark räknas arealen inte som permanent gräsmark under förbindelsetiden.

För Nyland, Egentliga Finland och Åland omfattas av kravet på icke-produktiv areal. Du kan också anmäla icke-produktiv areal med grönträda (vall och äng) på permanent gräsmark. När grönträda (vall och äng) på en icke-produktiva areal anmäls för permanent gräsmark räknas arealen inte som permanent gräsmark under stöddåret i fråga.

Nollställande av ackumulering av gräsmarksår

Om du meddelar att det på skiftet finns växter som inte bildar permanent gräsmark eller som fryser beräkningen av gräsmarksåren försvinner markeringen permanent gräsmark.

Markanvändningsslag

Åker avser en åker som odlas för växtproduktion.

- På åkern ska det i huvudsak odlas odlingsväxter som sås, gödslas och sköts årligen i syfte att producera en marknadsduglig skörd. Om det behövs ska växtligheten med fleråriga vallar förnyas, så att de odlade gräsen förblir den dominerande arten och åkerns skördeproduktionsförmåga bevaras. Åkern ska vara med i gårdens växtföljd.

Naturbete och naturängar är vallbelagda områden utanför åkern som används för jordbruksändamål.

- Gräs- och vallfoderväxterna ska jämnt täcka över 50 % av skiftets areal. På arealen får det finnas högst 50 spridda träd per hektar.
- Som träd betraktas vedartade växter som är högre än 4 meter och trädartade buskar samt enar som är mindre än 4 meter höga.
- Dessutom kan det på arealen finnas lövbuskar och lövträdsplantor som är under 2 meter höga och som lämpar sig som föda för produktionsdjur som täcker mindre än 50 % av basskiftets areal. Träden och buskarna ska vara utspridda på skiftet.
- Arealens ska skötas årligen genom bete eller slåtter senast den 15.9. Växtligheten kan också bestå av vildhö.

Skogsmark är en areal på ett basskifte som används som betesmark, men som inte är naturbete eller naturäng. Stöd för skogsmark kan betalas endast på basis av ett miljöavtal.

Övriga områden är arealer som omfattas av miljöavtal men som inte kan klassificeras som någon annan markanvändningstyp.

- Sådana arealer är till exempel våtmarker och våta strandområden.
- Stöd för dessa arealer kan endast betalas på basis av ett miljöavtal.

Odlingstunnlar och flyttbara säsongsrums

Växter som odlas i odlingstunnlar och säsongsrums med lätt konstruktion anges med växtens eget namn oberoende av om odlingen sker på marken eller på ett odlingsbord. Den ändamålsenliga gräsremsa som fästansordningarna och motsvarande stödkonstruktioner behöver kan höra till jordbruksskiftets areal. Remsan ska hållas öppen och där får inte växa vedartade växter. Ett överdimensionerat vallområde mellan tunnlar eller rum ska anges som ett eget jordbruksskifte av typen grönträda.

Observera följande:

- Om odlingsväxternas rötter inte har kontakt med marken, betraktas arealen inte som jordbruksmark. Antingen anges detta i jordbruksskiftets uppgifter vid ikryssningspunkten eller också ska arealen tas bort från basskiftet.
- Den odlade växtens växttäthet ska uppfyllas.

Fältförsöksrutor med behövliga skötselgångar

Som jordbruksmark anses försöksodlings- eller forskningsverksamhet tillsammans, om växter odlas på marken.

Vindskyddsplanteringar

Arealen för vindskyddsplantering kan räknas med i basskiftets areal. Med vindskyddsplantering avses rader av träd eller buskar som planterats på kanten av ett skifte. Planteringsområdet ska följa kanten av skiftet och området kan vara högst två meter brett. Om planteringen finns mitt på ett basskifte ska skiftet delas.

Plantering kan inte göras på den kant av basskiftet som gränsar till skogen. Utplanteringen av vindskydd längs vattendrag ersätter inte skyddsremsan och kan inte heller utöka skyddsremsan. Utöver planteringsområdet ska det alltid finnas en skyddsremsa på någondera sidan av planteringen. Som vindskyddsplantering godkänns inte buskage eller trädbestånd som bildats naturligt vid kanten av skiftet.

Areal för odling på fuktig mark

Med odling på fuktig mark avses odling på jordbruksmark där grundvattenytan har höjts genom reglerbar dränering eller andra tekniska lösningar och där avsikten är att producera sådana jordbruksprodukter som lämpar sig för produktion på sådan areal. Arealer för odling på fuktig mark kan vara jordbruksmark, om det på arealerna kan vidtas sådana odlingsåtgärder som de arter som lämpar sig för odling på fuktig mark kräver.

Vad är inte jordbruksmark?

En areal är inte jordbruksmark, om den inte uppfyller de krav som ställs på jordbruksmark eller om arealens huvudsakliga syfte är något annat än jordbruksverksamhet.

Nedan beskrivs vilka arealer betraktas inte som jordbruksmark. Ta bort arealerna i fråga från din stödansökan på det sätt som beskrivs i punkten [3. Anmälan om jordbruksmark och ändring av markanvändning på jordbruksmark](#).

Areal som inte hör till jordbruksmark

Ta bort arealerna i fråga från din stödansökan på det sätt som beskrivs i punkten [Anmälan om jordbruksmark och ändring av markanvändning på jordbruksmark](#).

Arealer med byggnader

- Fasta byggnader.
- Skiftet kan ha lätta eller flyttbara konstruktioner, till exempel konstruktioner som används som utfodrings- eller väderskydd.
- På jordbruksmark kan det också finnas säsongsrum eller odlingstunnlar med lätt konstruktion.

Areal där ingen jordbruksverksamhet har observerats under tre år i följd.

- Om det vid satellitövervakning eller annan övervakning upptäcks att kravet på årlig jordbruksverksamhet inte uppfylls tre år i följd, tar administrationen bort arealen från jordbruksanvändning, oberoende av vilken växt du har anmält på arealen. Arealen tas också bort om du återkallar stödet tre år i följd.
- Du kan återställa arealen för jordbruksanvändning genom att inrätta ett nytt basskifte med stödansökan. Myndigheten returnerar de egenskapsuppgifter som funnits för arealen innan den togs ur jordbruksanvändning. Det kan krävas att du lämnar in en bild av den areal som ska återställas.

Förbuskade diken och dikesrenar

- Kant- och tegdiken, till den del de innehåller vedartade växter på över 1,5 meter.
- I dikesrenar får det inte finnas bestånd med vedartade växter som sträcker sig över ett år, med undantag av enskilda träd eller buskar.

Över 3 meter breda diken

- Ta bort från basskiftets areal
  - över 3 meter breda kantdiken och
  - över 3 meter breda diken som går inom skiftet

Rasthage

- Till exempel ett rastningsområde med sand- eller grusbotten.
- Gräsbete är jordbruksmark.

För trädbevuxen permanent gräsmark

- Betesområde som har
  - gräsväxtlighet på mindre än 50 procent av arealen.
  - över 50 träd per hektar.
  - färre än 50 träd per hektar, men träden är inte enskilda eller i små grupper.

Skogsbeten

- Med skogsbete avses en areal som används för bete och som omfattar mer än 50 träd per hektar.
- Anmäl inte skogsbeten i stödansökan om du inte ansöker om ett miljöavtal för dem. Om arealen är ett rastningsområde för ekologiska djur, ange dem enligt punkten nedan.

Område för utevistelse för djur som ska anmälas för ekokontroll

- Om du har betande ekologiska djur någon annanstans än på jordbruksmark, till exempel på skogsmark, ska du ange "Annan areal för ekokontroll" som växt på denna areal.
- Skiftets markanvändningstyp ska då vara "Skogsmark" eller "Annat område".

Areal med otillräcklig grundtorrläggning

- Areal där odlingsåtgärder eller produktion av skörd inte är möjlig på grund av överdriven väta.

Areal som inte används för jordbruk

- Park-, rekreations- eller gårdsområde eller odling för husbehov på tomtområde.
- Areal där det primära användningsändamålet är ett lagerområde för till exempel maskiner eller produkter och där skörd inte bärgas..

Areal där växtligheten huvudsakligen består av naturväxter och -växtlighet

- Areal med älggräs, hundkäx, mjölkört eller motsvarande växter.
- Areal som är övervuxet med buskage, nya trädskott eller mossor.

Vägområde

- Alla typer av farleder, som byggts för en vägförbindelse eller som inrättats på jordbruksmark för passage.
- Till exempel en väg som leder ut i skogen eller till byggnader och som kan urskiljas med flygfoto.
- En väg som används för jordbruk kan godkännas som jordbruksmark och ingå i skiftets areal, om området ingår i skiftets växtföljd och bearbetas i samband med att växtbeståndet förnyas.

Skog eller ett område med skogsväxter

- kogsmark, tvinmark eller impediment eller andra områden där det växer skogsmarksväxter eller avverkningsområden.
- Julgransodling, plantskola eller odlingsområde för skogsträd eller produktionsareal för barrväxter.

Myr

- Myr- eller torvproduktionsområde.

Stenar

- Bergsområde, stenfält, stenhögar samt enskilda stenar som syns på flygbild.

Våtmark

- Naturligt eller anlagt våtmarksområde.

Areal där odlingsväxternas rötter inte har någon kontakt med marken (bl.a. så kallad table-top-odling)

- Arealen är inte stödberättigad för något stöd.
- Arealen behöver inte anmälas. Om du anmäler arealen, ange bristen på kontakt mellan rötterna och marken genom att kryssa för punkten i tilläggsuppgifterna om jordbruksskiftet.

Produktionsareal för solenergi

- Areal för solpaneler eller andra solsamlare är inte jordbruksmark. Arealen mellan panelerna kan vara jordbruksmark om arealen är tillräckligt bred så att det är möjligt att vidta de odlingsåtgärder som den odlade växten förutsätter, förutsättningarna för jordbruksverksamhet uppfylls och till exempel skuggning hindrar inte produktionen av skörd. Det område som anges i stödansökan måste också vara i jordbrukarens besittning.
- Samma gäller för vindkraftsområden som ligger på jordbruksmark.

2. Den mark du uppger i ansökan om åkerstöd måste vara i din besittning

Du kan endast få stöd för en sådan areal som är i din besittning. Som besittning betraktas ägande eller arrendering av mark. Ditt arrendeavtal kan vara skriftligt eller muntligt. Ett muntligt avtal kan gälla i högst två år.

Som besittning betraktas inte betesavtal eller andra avtal som grundar sig på användningen av området.

Om dina åkrar ligger i ett C-område och du ansöker om nationella stöd (allmänt hektarstöd, nordligt hektarstöd eller stöd till unga jordbrukare) är villkoret att arealen är i din besittning under hela växtperioden senast på dagen för ansökan om stöd. Motsvarande villkor gäller för nationellt stöd för sockerbeta som betalas ut i hela landet. I fråga om stöd som helt eller delvis finansieras av EU ska marken vara i din besittning senast den 15 juni 2024. I miljöavtal ska avtalsområdet vara i din besittning under avtalsperioden.

Jordbruksmark som arrenderas ut till energibolag

Energibolagen, till exempel vindkraftsbolagen och solkraftsbolagen, arrenderar stora markområden av markägarna redan i projektens planeringsskede. Det slutliga området för kraftverket fastställs i allmänhet först när projektet framskrider. Arrendeavtalet kan innehålla åkerområden som används för jordbruk och för vilka markägaren ansöker om jordbruksstöd.

Om du har arrenderat ut åkerområdena som du äger till ett energibolag ska du se till att det i arrendeavtalet separat skriftligen har avtalats om att besittningen av åkerområdena kvarstår hos arrendegivaren så länge som åkrarna används för jordbruk. Stöd betalas inte för en sådan areal vars besittning entydigt har överförts till energibolaget.

När byggprojektet framskrider ska sådana områden avgränsas från arealen som inte är i jordbruksanvändning.

Kontroll av besittningen

Besittningen av basskiftena kontrolleras årligen för en del av basskiftena. Om besittningen av det basskifte du angett väljs ut för kontroll kan myndigheten

- kontrollera besittningen av den areal du anmält att du äger från fastighetsregistret eller den som ansöker om stöd.
- begära att få se ett skriftligt arrendeavtal.

- kontrollera att det muntliga avtalet är giltigt hos arrendegivaren.

Om det råder oklarhet om besittningen av ett basskifte, avbryts stödbetalningen för arealen i fråga tills besittningen har klarlagts. Inget stöd betalas ut för en areal som inte är i din besittning. Att den inte är i din besittning orsakar det dessutom en arealskillnad. Om arealskillnaden är över 3 procent eller 2 ha, minskas ditt stöd med en arealskillnadsprocent på 1,5 eller 2 gånger.

3. Anmälan om jordbruksmark och ändring av markanvändning på jordbruksmark

Ange i stödansökan alla basskiften som du besitter och som är jordbruksmark senast före utgången av stödansökan och förblir sådana till utgången av växtperioden, dock alltid minst fram till den 15.9.

Åkerstöd betalas inte för bas- och jordbruksskiften som är mindre än 0,05 hektar. Sådana arealer beaktas dock i beräkningen av minimiarealer som ingår i stödformerna, såsom förbindelsearealer. Om du besitter högst 1 hektar basskiften som är mindre än 0,05 hektar är det inte obligatoriskt att uppge dem som basskiften, utan i Viputjänsten kan du alternativt i ansökan om åkerstöd ange att du besitter sådana basskiften i fliken Gårdens uppgifter.

Som stödsökande ansvarar du för att dina skiften uppfyller stödvillkoren och att gränserna för dina skiften är korrekta.

Från och med år 2023 kan du inte anmäla areal som tillfälligt inte odlas. Läs mer i punkten Arealer som tillfälligt inte odlas på skiftet.

Anmälan om areal som tas ur jordbruksanvändning eller återgår till jordbruksanvändning

Om basskiftet inte längre uppfyller förutsättningarna för jordbruksmark ska det tas ur jordbruksanvändning i avsnittet Basskiftesändringar i ansökan om åkerstöd. Om endast en del av skiftet inte längre är jordbruksmark, ska du ta bort arealen i fråga från basskiftet genom en gränskorrigering.

Om du efter att den egentliga ansökningstiden gått ut märker att arealen inte är jordbruksmark, kan du inom ramen för ändringstiden anmäla att växtligheten på arealen är "Icke odlad", och då tar myndigheten bort arealen från basskiftet.

Om arealen återigen tas i bruk för jordbruksanvändning, kan du ta med den i ansökan om åkerstöd på stödansökan:

- Helt basskifte: rita ett nytt basskifte som motsvarar arealen.
- Areal som avlägsnats från skiftet: korrigerare basskiftets areal.

En areal som tagits ur jordbruksanvändning förlorar sin rätt till ersättning. En areal som återställts för jordbruksanvändning kan bli berättigad till ersättning, om jordbrukaren kan visa att den är jordbruksmark.

Även på arealer som tagits ur bruk inom jordbruket ska de [lagstadgade kraven för lagring och användning av gödsel](#) samt för [naturskydd](#) och [växtskyddsmedel](#) iakttas.

Anmälan om nya basskiften

Ett nytt basskifte som bildas ska vara odlingsbart från det att ansökan om stöd upphört till utgången av vegetationsperioden, dock minst till och med den 15.9. Om kravet inte uppfylls ska du ange arealen i stödansökan först följande år.

Skiftet är **odlingsbart** om

- jordmånen på skiftet kan odlas med sedvanliga maskiner och metoder
- saneringsåtgärder har vidtagits för skiftet
- normala odlingsåtgärder kan vidtas på skiftet och
- skiftet kan ge skörd.

För naturbeten krävs att det på arealen har bildats gräs- eller vallväxtlighet.

Skiftets odlingsduglighet 31.12.2022 påverkar skiftets odlingsmöjligheter

Alla skiften som är odlingsbara **före utgången av ansökan om åkerstöd** är berättigade till grundläggande inkomststöd, omfördelningsinkomststöd och inkomststöd för unga jordbrukare.

Om du anmäler arealer som inte har varit odlingsbara 31.12.2022, ska du spara skiftet som permanent gräsmark ([villkorlighetens krav på vallväxtlighet](#)).

I tabell 1 beskrivs hur tidpunkten för skiftets odlingsbarhet påverkar kravet på vallväxt och utbetalningen av grundläggande inkomststöd.

Tabell 1. Tidpunkten för odlingsbarheten påverkar skiftets odlingsmöjligheter.

	Har skiftet villkorligt krav på vallväxt?	Fodervall har angetts för skiftet. Kan stöd betalas för skiftet?	Havre har angetts för skiftet. Kan stöd betalas för skiftet?
Skiftet har varit odlingsbart den 31.12.2022	Nej	Ja	Ja
Skiftet har inte varit odlingsbart den 31.12.2022, men kommer vara det före utgången av stödansökan.	Ja	Ja	Ja, men arealen omfattas av villkorlig uppföljning, eftersom kravet på vallväxt inte har iakttagits.

Arealer som tillfälligt inte odlas på skiftet

Från och med år 2023 kan du inte anmäla areal som tillfälligt inte odlas. Beroende på hur arealen används kan du antingen avlägsna området från jordbruksmarken eller anmäla det som träda. Vissa arealer kan räknas som jordbruksskiftets växtareal. I den bifogade listan beskrivs anmälningssättet i olika situationer.

Från och med år 2023 kan du inte anmäla areal som tillfälligt inte odlas. Beroende på hur arealen används kan du antingen avlägsna området från jordbruksmarken eller anmäla det som träda. Vissa arealer kan räknas som jordbruksskiftets växtareal.

Lagringsareal för foderbalar eller foderstackar

- Ange arealen enligt skiftets växt, när samma balar inte förvaras längre än ett år på skiftet och det skördade fodret lagras på skiftet och småningom används som djurfoder
- Ett separat jordbruksskifte behöver inte inrättas.

Areal som i första hand används som lagerområde och som inte ingår i växtföljden

- Till exempel
  - för maskiner, byggnadsmaterial eller virke från avverkningsplatsen.
  - samma foderbalar i över ett år.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerings. Återställ arealen med gränskorrigerings från och med det år då den åter odlas.

Skiftets kant- eller tegdiken grävs i vallar eller högar vid dikets kant

- Om schaktjorden finns på skiftet under högst en odlingsperiod, kan du anmäla området som en del av odlingsväxtens areal.
- Om jorden ligger på skiftet en längre tid, avlägsna arealen från skiftet med en gränskorrigerings. Du kan återställa arealerna till basskiftet när jorden har avlägsnats från skiftet.

Växtlighet som inte gått i brodd på grund av väderförhållanden

- Anmäl arealen enligt sådd växt. Om du sår om grödan kan du byta under växtens ändringstid.

Areal som inte har såtts eller areal som ska iståndsättas grundligt (t.ex. täckdikning)

- Små, enhetliga arealer på mindre än 5 ar som inte såtts kan godkännas som areal för den växt som anmälts för jordbruksskiftet.
- Ange arealen beroende på skiftets status som öppen träda, stubbträda eller grönträda (obs. trädorna har skötselkrav).

Arealer där växtligheten förstörts under vintern, som du inte sår på nytt på våren

- Arealen kan godkännas enligt den sådda växten.
- Bekämpa ogräs på arealen mekaniskt eller kemiskt.
- Om det sås kompletterande sådd på en areal med förstörd höstsäd med vårsäd av samma art, ange hela arealen för den växt som är störst.

Markägarens odlingsareal för husbehov på det basskifte du arrenderat ut

- Avlägsna arealen från basskiftet med en gränskorrigerings eller uppge 'Trädgårdsland' som växt på jordbruksskiftet.

Ett rastningsområde, till exempel med sand- eller grusbotten

- Gäller inte gräsbete.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerings. Återställ arealen med gränskorrigerings från och med det år då den åter odlas.

Byggnader, väg- eller andra byggarbetsplatser

- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerig. Återställ arealen med gränskorrigerig från och med det år då den åter odlas.

En areal i dåligt skick som inte är odlingsbar

- Till exempel en buskbetäckt åker eller ett naturbete.
- Om ett helt basskifte tas ur jordbruksanvändning ska det tas ur bruk i avsnittet Basskiftesändringar i stödansökan.
- Ta bort arealen med gränskorrigerig om det endast är fråga om en del av ett basskifte.

4. Basskiften

Basskifte

Med basskifte avses ett geografiskt enhetligt odlingsområde som sökanden odlar och som begränsas av kommungränsen, gränsen för äganderätten, gränsen för stöd- eller miljöavtalsområdet, permanent gräsmark i Naturaområde, ersättningsberättigade, vattendrag eller havsområde, kantdike, väg, skog eller annan motsvarande gräns.

Basskiftet ska innehas av den som ansöker om stöd. Flera stödsökande kan inneha besittningen av skiften som används gemensamt.

Kantdike

För diken som avgränsar ett basskifte används benämningen kantdike. Beroende på kantdikets genomsnittliga bredd avgörs det om diket kan inkluderas i basskiftets areal.

Om ett kantdike som är högst 3 m brett omger ett basskifte, är gränsen för basskiftet i mitten av diket. Mät dikets bredd i övergången mellan diket och åkern.

- Ett högst 3 meter brett kantdike: Gränsen för ett basskifte är i mitten av diket, om det från mitten av diket till kanten av växtbeståndet är högst 2 meter.
- Ett högst 3 meter brett dike med dikesrenar förutsätter inte längre att basskiftet delas, även om det inte finns någon odlingsförbindelse över diket.

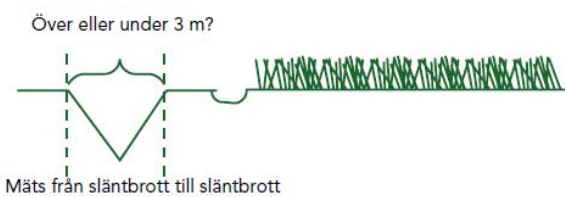
Om basskiftet omges av ett kantdike som är över 3 m brett, är basskiftets gräns vid åkerkanten, dvs. vid övergången mellan åkern och diket.

- Ett över 3 meter brett kantdike: om den icke-odlade dikesrenen från övergången mellan dike och åker till kanten av växtbeståndet inte är bredare än 2 meter, kan dikesrenen godkännas som en del av arealen av det odlade jordbruksskiftet.

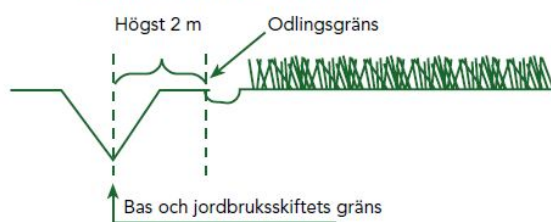
Om det vid kantdiket finns en skyddsremsa eller en mångfaldsremsa, kan det från dikets mitt till den odlade kanten vara högst 4 meter.

Om ett basskifte avgränsas av något annat än ett dike eller vattendrag, är basskiftets gräns vid åkerkanten. Då får du i basskiftet inte inkludera randområden som permanent inte används för odling.

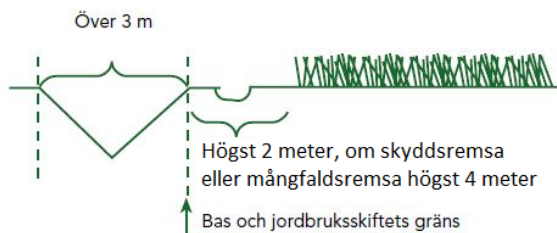
Nackdikets bredd

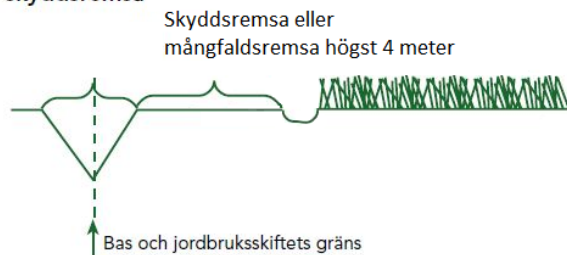
Nackdiken högst 3 meter, ingen skyddsremsa eller mångfaldsremsa

Nackdiken över 3 meter

Nackdiken högst 3 meter + skyddsremsa

Bild 1: Mätning av kantdikets bredd.

Tvästegsdiken

Om ett basskifte gränsar till ett tvåstegsdike som har anlagts i ett dike och som baserar sig på en plan enligt vattenlagen* är gränsen för basskiftet i mitten av tvåstegsdiket. Om tvåstegsdiket är ett vattendrag, begränsas skiftet av övergången mellan översvämningsplatån och åkern. Du kan granska situationen för en enskild fåra på kartnivån Vipu-vattendrag.

Om ett tvåstegsdike har anlagts genom en icke-produktiv investering och ett miljöavtal ingås om skötseln av den, ska ett eget basskifte bildas av dikesområdet och fogas till avtalet. Dessa arealer är inte jordbruksmark.

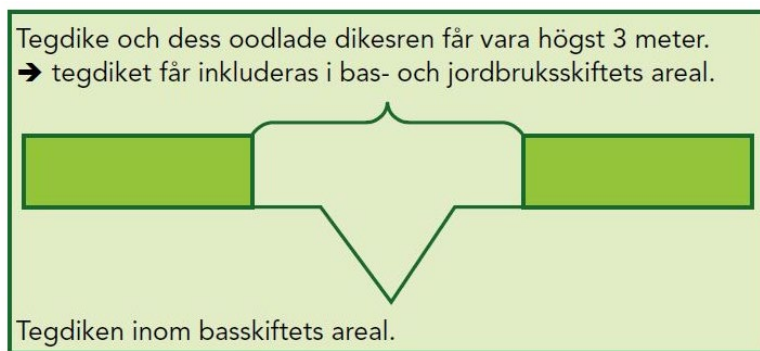
Observera att det på översvämningsplatån inte får finnas bestånd med vedartade växter, med undantag av enskilda träd och buskar.

* Vattenlagen 5 kap., 15 § (587/2011), 10 kap. 13 § i vattenlagen för landskapet Åland (1996:61)

Tegdiken och andra diken inom ett basskifte

Med tegdike avses ett dike inom ett basskifte som behövs för grundtorrläggning av åker. Tegdiken eller andra smala diken godkänns för arealen av ett basskifte, om de tillsammans med den icke-odlade dikesrenen är högst 3 m breda. Om den sammanlagda bredden på ett dike och en icke-odlad dikesren är över 3 meter ska du ta bort arealen från basskiftet genom en gränskorrigerings.

Av odlingstekniska skäl kan dikesrenen inom ett basskifte variera från år till år. Om tegdiken eller andra smala diken som vanligtvis är smalare än 3 m av odlingstekniska skäl är över 3 m breda inklusive dikesrenar ska du ta bort dem från basskiftet genom en gränskorrigerings.

Bild 2. Ett tegdike eller något annat dike inne på ett skifte och en dikesren som inte odlas får vara högst 3 meter brett.

Avlägsnande av dikesareal eller tilläggning av dikesareal i basskiftet samt växtlighet som är tillåten i diken och dikesrenar

På det sätt som beskrivs ovan påverkar dikets bredd huruvida det kan höra till arealen av ett basskifte. Om den maximala bredden överskrids ska kant- och tegdikets areal avlägsnas från basskiftet genom en gränskorrigerering.

På motsvarande sätt kan du flytta skiftets gräns till mitten av diket genom en gränskorrigerering, om dikets bredd underskrider den maximala bredden till exempel på grund av att diket rörläggs.

Du kan också återställa tegdiken som avlägsnats från basskiftets areal på grund av växtlighet eller om det varit för brett till skiftets areal när du har avlägsnat växtligheten eller om diket till exempel har fyllts i samband med täckdikning. Du kan bli ombedd att lägga till en bild i samband med återställandet.

På en icke-odlad dikesren på ett skifte får det endast finnas buskar eller trädplantor som är lika stora som ettåriga växter, men inte ett trädbestånd som vuxit i över ett år. I ett dike som hör till ett basskiftes areal får det finnas högst 1,5 meter höga buskar eller träd. Enstaka träd eller buskar är tillåtna i diken eller i dikesrenar.

5. Jordbruksskiften

Definition av jordbruksskifte

Med jordbruksskifte avses ett enhetligt område som hör till ett basskifte och för vilket du anmäler samma växt eller användningssätt. Ett basskifte kan ha ett eller flera jordbruksskiften. Jordbruksskiftenas gränser och således deras arealer kan variera årligen inom basskiftet.

Vilka arealer behöver inte avskiljas som ett eget jordbruksskifte?

Nedan är en sammanställning av de användningsformer för jordbruksmark som anses höra till arealen för den växt som anmäls för skiftet. Om arealen hör till arealen för den odlingsväxt som anmäls för skiftet, behöver du inte dela upp den i ett separat jordbruksskifte.

Skyddsremsa (villkorlighet)

- En minst 3 meter, men i genomsnitt högst 4 meter bred remsa som är täckt av vall-, gräs- eller ängsvegetation och som ska anläggas på den kant av skiftet som gränsar till vattendraget. Mät bredden från skiftets kant mot åkern, och i fråga om kantdiken från dikets mitt mot åkern.
- Om skyddsremsans bredd överstiger 4 meter, gör ett eget jordbruksskifte av arealen och ange 'Skyddsremsa' som växt.
- På körfältet får det finnas högst ettårig vedartad växtlighet.

Mångfaldsremsa

- Ett ett- eller flerårigt blomster- eller vallbestånd som är i genomsnitt högst 4 meter brett och har såtts. Du kan också anlägga remsor på andra kanter av basskiftet än sådana som gränsar till vattendrag för att främja den biologiska mångfalden.
- Dikesrenor som tidigare anlagts längs utfallsdiken godkänns också som mångfaldsremsor. Om det tidigare utfallsdiket inte är ett kantdike och du vill bevara renen, ange den som ett separat jordbruksskifte och uppge fodervall eller naturvårdsvall som växt.*
- Om mångfaldsremsans genomsnittliga bredd överstiger 4 meter, gör ett eget jordbruksskifte av arealen och uppge *fodervall eller naturvårdsvall* som växt.*
- På remsorna får det inte växa vedartad växtlighet i mer än ett år i rad.

Odlingstunnel eller flyttbart växthus

- Om odlingsväxtens rötter har kontakt med marken, ange endast den odlade växten.
- Om rötterna inte har kontakt med marken, dela upp arealen i ett eget jordbruksskifte.
- Om odlingen sker år efter år så att växtens rötter inte har kontakt med marken kan du avlägsna arealen från basskiftet.

Odlingstekniska vändtegar och skötselkorridorer

- Skötselkorridorer som hör till odlingsättet för ett- eller fleråriga växter samt odlingstekniska vändtegar.
- Skötselkorridorerna och vändtegen ska vara nödvändiga för odlingen samt ändamålsenliga till storlek, läge och mängd. De måste vara jordbruksmark. Grusbelagda eller belagda gångar ska avlägsnas från skiftets areal.

Landskapselement

- Ett villkorligt landskapselement som är skyddat med stöd av naturvårdslagen (1096/1996 eller 9/2023) när dess areal är högst 0,2 hektar
- Uppge arealen på [blankett 442](#) (anmälan görs endast en gång).

6. Ändringar i digitaliseringen av basskiften

Basskiftena flygfotograferas med cirka tre års mellanrum. Utifrån bilderna kontrollerar och korrigerar förvaltningen vid behov de ritade skiftesgränserna, dvs. uppdaterar digitaliseringen av skiftena. Digitaliseringen kan också uppdateras utifrån tillsynen vid din gård eller utifrån tillsyn av ett grannskifte, om det finns en gemensam gräns för skiftena.

I Viputjänsten visas föregående års och årets arealer i ansökan om åkerstöd. Dina ändringar i stödansökan skickas till kommunen för behandling och därefter till den som gör digitaliseringen. I dessa behandlingar kan arealerna ännu förändras.

7. Europeiska gemenskapens infrastruktur för geografisk information

Europeiska gemenskapens geografiska informationsinfrastruktur (INSPIRE) består av medlemsstaternas etablerade geografiska informationsresurser, vilket harmoniserar deras förvaltning och användbarhet. Direktivet som har antagits för att genomföra detta kräver att myndigheterna beskriver geografiska informationsresurser och gör dem tillgängliga för delning via nätverk (sök-, visnings- och nedladdningstjänster).

Som en del av verkställandet av INSPIRE-direktivet publicerar Livsmedelsverket följande material:

- Åkerskiftesregistret (marktäcke)
- Landskapselement på jordbruksmark (marktäcke)
- Jordbruksskifte med geografisk information (markanvändning)
- Jordbruksmark: åker, permanent gräsmark eller permanent växt (markanvändning)

Du kan se material och tjänster med metadata i den nationella geodataportalen Paikkatietoikkuna, paikkatietoikkuna.fi.

Anvisningar för laddning av material och användarvillkor finns på Livsmedelsverkets webbplats på adressen ruokavirasto.fi/sv/om-oss/oppeninformatio/inspire/.

Ersättningsberättigande basskifte i Fastlandsfinland 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

1. Ersättningsberättigande basskiften

I detta kapitel redogörs för ersättningsberättigandet för basskiften i Fastlandsfinland. I ansökningsguiden för Åland redogörs för ersättningsberättigandet på Åland.

Ett basskifte ska vara ersättningsberättigande för att följande stöd ska kunna beviljas:

- Kompensationsersättning
- Ersättning för miljöförbindelse
- Ersättning för ekologisk produktion
- Allmänt hektarstöd (stödregion C)
- Nordligt hektarstöd (stödregion C)

I tabellen nedan beskrivs de ersättningsberättiganden som syns på dina basskiften i Viputjänsten samt deras inverkan på beviljandet av stöd.

Tabell 1: Ersättningsberättiganden

Ersättningsberättigande basskifte	Beskrivning
Ja	Skiftet kan läggas till i förbindelserna om miljöersättning och ekologisk produktion under vissa förutsättningar. För skiftet kan dessutom betalas kompensationsersättning samt nationella arealstöd hektarstöd inom stödregion C.
Nej	Ovan nämnda stöd kan inte betalas för skiftet.
Endast LFA	Endast kompensationsersättning kan betalas för skiftet.

2. Att förlora och återställa rätten till ersättning för ett basskifte

Myndigheten avför rätten till ersättning för ett basskifte om

- du tar basskiftet ur jordbruksanvändning.
- arealen konstateras vara icke odlad vid övervakning på plats.
- ingen jordbruksverksamhet idkas på arealen under tre år i följd.
- du byter markanvändningsslag på ett naturbete eller -äng basskifte som endast är ersättningsberättigande inom kompensationsersättningen.

Återställa rätt till ersättning som förlorats 2023 eller senare

När du har iståndsatt arealen så att den uppfyller kraven för jordbruksmark, kan du återfå rätten till ersättning vid följande ansökan om åkerstöd.

Återställ ett helt basskifte som konstaterats vara icke odlad till din stödansökan genom att rita ett nytt basskifte till arealen. Meddela i skiftets tilläggsuppgifter att du ansöker om återställande av skiftets rätt till ersättning.

Återställ ett basskifte som konstaterats vara delvis icke odlat till din stödansökan genom att utöka basskiftet till sin ursprungliga form med en gränskorrigerig. Om det i övervakningen gjorts en holme av den icke odlade arealen, avlägsna den genom en gränskorrigerig.

Om du har ändrat markanvändningsslaget för ett naturbete vilket är ersättningsberättigande endast inom kompensationsersättning (*endast LFA* i Vipu-tjänsten) kan du få tillbaka ersättningsberättigandet under förutsättning att området uppfyller kraven för naturbete eller -äng. Ändra i så fall markanvändningsslaget tillbaka och gör en ansökan om återställande av ersättningsberättigande till kommunen senast 18.6. Du kan också ansöka om återställande av berättigandet i tilläggsuppgifterna för basskifte.

Den kommunala myndigheten kan be dig lämna in en geotaggad bild med [Vipumobilen](#) eller andra bevis på arealens odlingsbarhet.

Arealer som förlorat rätten till ersättning 2015–2022

Återställande av arealernas rätt till ersättning är beroende av anslagen i statsbudgeten och kan bli ledigt att sökas i stödansökan 2025 eller senare.

3. Överföring av rätten till ersättning mellan skiften i Fastlandsfinland

Du kan överföra rätten till ersättning mellan dina egna basskiften och under vissa förutsättningar även från en annan markägares basskifte till ditt eget skifte.

Du kan ansöka om överföring genom att returnera blanketten 471 till kommunen under ansökan om åkerstöd. Blanketten finns på adressen livsmedelsverket.fi/jordbrukarblanketter.

Du kan byta rätten till ersättning mellan arealer i din ägo om följande villkor uppfylls:

- Du äger basskiftena.
- Basskiftena är av samma markanvändningsslag.
- Mängden ersättningsberättigande areal som byts ut på en gång är minst 0,2 hektar.
- Du byter inte rätten till ersättning för en areal som omfattas av villkorlighetskravet på odling av vall (arealen var inte odlingsbar 31.12.2022).
- Det har funnits jordbruksskiften på arealen året innan och arealen har inte underkänts vid övervakningen (skiftet ersättningsberättigande överförs från)
- Om arealen har arrenderats ut till en andra part, ger även den andra parten ett skriftligt samtycke till bytet.
- Rätten till ersättning har inte tidigare bytts bort från arealen före stödda icke-produktiva investeringar, besogning eller restaurering.

Om du ansöker om byte från en annan ägares basskifte till ditt eget basskifte ska även följande villkor uppfyllas.

- Markägaren godkänner byte av rätt till ersättning.
- Basskiftena ligger inom samma närings-, trafik- och miljöcentral (NTM-central) område.
- Om arealen är arrenderad till en tredje part behövs också arrendatorns skriftliga samtycke till byte av rätt till ersättning.

4. Ersättningsberättigande som kan sökas 2024

Tillägg som förbättrar skiftets form på ett ersättningsberättigande åkerskifte

Till ett ersättningsberättigande åkerskifte kan du lägga till areal som tidigare inte berättigat till ersättning, som har omvandlats till åker genom att avlägsna ett odlingshinder från arealen, såsom en byggnad, stenhög eller en skogsholme eller -udde. Tillägget måste förbättra basskiftets form.

Med förbättring av ett basskiftes form avses att det område som läggs till ligger inom skiftet som en holme eller som en smal eller lång udde från skiftets kant inåt från dess ytterkant eller i dess hörn.

Ifall en separat basskifte* redan har grundats från det röjda området kan du inte längre lägga till det området till ett ersättningsberättigande basskifte.

Att utöka skiftet genom breddning eller förlängning av dess yttre gränser räknas inte som förbättring av skiftets form.

Maximiarealen: Den areal som läggs till får utgöra högst 5 % av det ersättningsberättigande skiftets areal, dock högst 0,5 hektar.

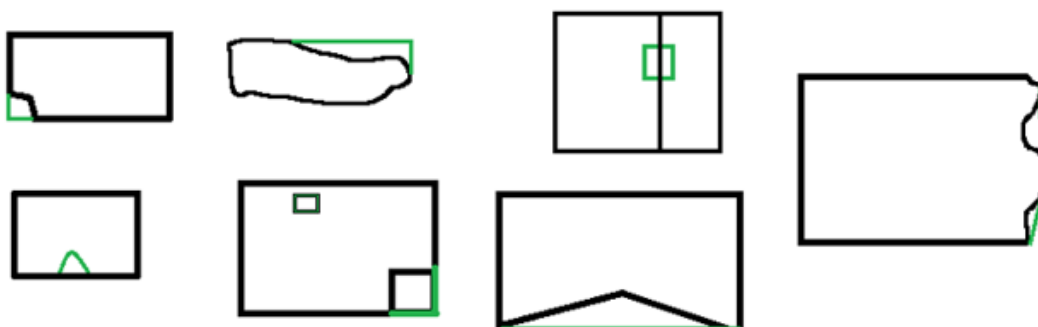
Gör tillägget i ansökan om åkerstöd med en gränskorrigering.

För en areal som inte var odlingsbar senast 31.12.2022 gäller villkorlighetskravet på odling av vall och arealen ska vara permanent bevuxen med vall. Det är endast tillåtet att lägga till en sådan areal inom ramen för den maximala arealgränsen. Om du ansöker om att lägga till ett större område än den maximala arealen, ska ett separat basskifte göras upp för den överskridande andelen, till vilket du anmäler vallväxtligheten.

Observera att du kan korrigera digitaliseringsfel för skiftets övriga gränser. Dessa korrigeringar beaktas inte tilläggets maximimängd. På motsvarande sätt ses det inte som utökning av arealen om arealen av ett fyllt dike läggs till ett basskifte. Läs mer om att lägga till diken i arealen av ett basskifte i kapitlet om jordbruksmark, bass- ja jordbrukskifften.

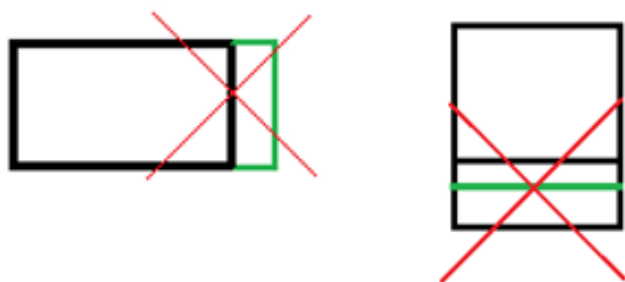
Nedan finns principbilder av tillåtna tillägg på vilka gränserna för ett ersättningsberättigande skifte har märkts ut med en enhetlig linje och de arealer som ska läggas till med en streckad linje.

Tillåtna tillägg

* 23.5 Korrigerad bassåker --> basskifte

Förbjudna tillägg (tillägg som inte förbättrar skiftets form)

Ägoregleringsarealer

Ansök om rätt till ersättning för en areal som kommit i din besittning genom ägoreglering genom att returnera en fritt formulerad skriftlig ansökan till kommunen. Rätt till ersättning kan beviljas när nyskiftesplanen har vunnit laga kraft och ägorna har tagits i besittning i enlighet med planen. Arealen för vilken rätt till ersättning söks ska vara jordbruksmark senast vid utgången av ansökan om åkerstöd (15.6).

Som bilaga till ansökan inlämnas kopior av handlingar som hänför sig till ägoregleringen, exempelvis en lagakraftvunnen skiftesplan och kartbilagor.

Med ägoreglering avses:

1. nyskifte enligt 9 kap. i fastighetsbildningslagen (554/1995)
2. ägoreglering enligt 23 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977, den s.k. inlösningslagen)
3. ägoreglering enligt 63 § i landsvägslagen (503/2005)
4. ägoreglering enligt 75 § i lagen om enskilda vägar (560/2018)
5. ägoreglering enligt 2 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)
6. ägoreglering enligt 53 § i banlagen (110/2007).

Med nyskifte enligt **9 kap. i fastighetsbildningslagen** avses förbättring av fastigheterna och fastighetsindelningen. Nyskiften kan förrättas också i avsikt att förbättra vägförhållandena och torrläggningen på området. Rätt till ersättning kan beviljas på basis av ägoreglering som det bestäms om i nyskiftesplanen. De fastighetsförrättningar som anges i fastighetsbildningslagen förrättas av lantmäteribyråerna eller, i fråga om detaljplaneområden, av fastighetsregisterföraren i området.

Ägoreglering enligt **23 § i lagen** om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter kan förrättas utan ägarens eller motsvarandes samtycke. Då löses området in genom beslut av statsrådet och den behöriga myndigheten är den lantmäteribyrå inom vars verksamhetsområde den egendom som inlösen gäller finns.

Ägoreglering enligt **landsvägs- och banlagen** kan utföras utan samtycke av ägaren eller motsvarande. Områden och rättigheter som behövs för vägar löses in vid landsvägsförrättningar. Områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid järnvägsförrättningar. Vid både landsvägs- och järnvägsförrättningar gäller det att utreda behovet av ägoregleringar. Behovet av ägoreglering utreds och avgörs dock genom nyskiftesförrättning enligt 68 § 2 mom. eller 67 § 4 mom. i fastighetsbildningslagen (554/1995) i stället för vid en separat landsvägs- eller järnvägsförrättning, om förrättandet av nyskifte har inletts vid tidpunkten för landsvägs- eller järnvägsförrättningen.

I samband med förrättning av enskild väg (**75 § i lagen om enskilda vägar 560/2018**) kan förrättningsmännen utan särskilt förordnande verkställa ägobyte eller överföring av område, om detta krävs för anläggning av väg, indragning av väg, upphävande av vägrätt eller någon annan ändring av vägrätten, om den som sökt förrättning av enskild väg eller ägaren till området i fråga så yrkar, eller om det är viktigt att verkställa ägobytet eller överföringen av områden för att åstadkomma en ändamålsenlig fastighetsindelning och det inte medför betydande olägenhet för någon.

Ägoreglering kan verkställas, om ett i vattenlagen (587/2011) avsett vattenhushållningsprojekt medför att

- ägorna splittras eller blir mindre
- förbindelser avbryts eller försvåras
- annan motsvarande inverkan uppstår eller orsakar avsevärd olägenhet för användningen av en fastighet eller en del av en fastighet eller
- jordägor varaktigt omvandlas till vattenägor.

Jordbruksverksamhet 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

Ändringar i kapitlet om jordbruksverksamhet 2024

23.5.2024

- **Specificerad i tabell 1:** Om du inte skördar grödan under den följande växtsäsongen efter såringsåret ska den slås.
→ Slåtter eller skörd av rörflen är inte obligatoriskt under följande växtperiod efter såringsåret om du skördar följande vår. Om du får en begäran om utredning svara på den med att ta en bild av växtligheten och berätta i punkten Tilläggsuppgifter om du tänker skörda följande vår.
- **Korrigerad i texten:** Öppen träda → Svartträda

Detta kapitel berättar om jordbruksverksamhet. I kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) redogörs för jordbruksmarken och hur den anmäls.

1. På jordbruksmark ska det bedrivas jordbruksverksamhet

På jordbruksmark ska det bedrivas jordbruksverksamhet. Kravet på jordbruksverksamhet gäller alla åkerstöd och om skiftet inte har jordbruksverksamhet betalas inga stöd. Enbart anmälan av ett skifte med stödansökan innebär inte att kravet uppfylls.

I tabellen nedan beskrivs i korthet vilka åtgärder som uppfyller kravet på jordbruksverksamhet. Kraven beror på den växt och åtgärd som anmälts för skiftet. Observera att det i enskilda stödformer till exempel kan finnas strängare krav på tidpunkten för slåttern eller att växtbeståndet skördas.

Nedan ges närmare information om kraven.

Ange inte en areal som du inte längre använder för jordbruksverksamhet i stödansökan.

Tabell 1. Jordbruksverksamhetens krav enligt skiftets användningssätt.

Växt eller användningssätt	Anläggning av växtlighet	Övriga åtgärder som krävs
Odling av åker- eller trädgårdsväxter	Senast den 30.6.	Produktion av marknadsduglig skörd
Fodervall	Senast den 30.6.	Skörda, slå eller beta senast 15.9. (förutsätts inte för gräsmark som såtts på våren) Skiftet ska ha ett marknadsdugligt vallbestånd, så förnya växtligheten vid behov.
Rörflen	Senast den 30.6.	Skörda, slå, eller beta senast 15.9. (förutsätts inte för rörflen som såtts på våren) Slåtter eller skörd av rörflen är inte obligatoriskt under följande växtperiod efter såringsåret om du skördar följande vår. Om du får en begäran om utredning svara på den med att ta en bild av

		växtligheten och berätta i punkten Tilläggsuppgifter om du tänker skörda följande vår. Vårskörd godkänns som skörd. Ta en bild med Vipumobilen under vårens skörd. Du kan svara med en bild på den möjliga begäran om utredning som kan skickas på hösten.
Svarträda, stubb- eller grönträda	Så grönträda senast 30.6.	Slå eller ha bete på grönträda senast 15.9 (förutsätts inte för grönträda som såtts på våren) Slå stubbträda och svarträda senast den 15.9, om det finns växtbestånd på skiftet. Du kan också bearbeta den öppna trädan eller bespruta den med växtskyddsmedel om du bekämpar ogräs som är svåra att utrota. Kravet på skötsel av trädor uppfylls också om arealen till exempel täckdikas.
Miljöförbindelsens och miljösystemstödet arealer: <ul style="list-style-type: none"> • Mångfaldsväxter (stöd för miljösystem) • Naturvårdsvall (stöd för miljösystem) • Gröngödslingsvall (stöd för miljösystem) • Skyddszon (miljöersättning) 	Senast den 30.6.	Enligt villkoren för varje stöd Arealerna ska hållas öppna, det vill säga det får inte växa överårig vedartad växtlighet där. Observera dock att alla växter har strängare krav på åtgärden för miljösystemstöd eller miljöersättning
Miljöavtalsareal, permanent gräsmark	Skiftet ska ha vallväxtlighet	Enligt avtalsvillkoren.
Naturbeten och naturängar som inte omfattas av miljöavtalet.	Skiftet ska ha vallväxtlighet	Slå eller ha bete före 15.9.
Odlingstekniska vändtegar eller skötsel- och körgångar för trädgårdsväxter.	Arealen måste vara jordbruksmark.	Kravet på jordbruksverksamhet uppfylls när arealen används för sitt användningsändamål. Arealen ska hållas öppen och den får inte ha vedartad växtlighet som motsvarar mer än en årstillväxt.

2. Jordbruksverksamhet med växter som ger skörd

Anlägg växtlighet för åker- och trädgårdsväxter senast 30.6. För nedan listade trädgårdsväxter räcker det med att så förgröda inom utsatt tid.

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)
- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slättergubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka,

maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmynta, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsalvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Om det emellertid sås eller planteras salladsväxter, kinakål, blomkål, broccoli, kålrabbi, rova, spenat eller dill på skiftet, behöver inte heller någon förgröda sås in före den utsatta dagen.

Om exceptionella väderförhållanden hindrar att växtbeståndet anläggs inom utsatt tid, anlägg växtligheten genast när förhållandena tillåter det. En situation där åkerns väta på grund av långvariga rikliga regn och liten avdunstning har förhindrat sådd betraktas som exceptionella väderförhållanden.

Vid odling av växter ska man sträva efter att producera en **bärnings- och marknadsduglig skörd**. Använd alltså en lämplig växtart och sort samt en tillräcklig mängd frö eller plantor. Genomför odlingsåtgärder såsom gödsling och växtskydd så att de stöder produktionen av skörd. Förnya fleråriga bestånd vid behov.

Odlingsväxternas rötter ska ha kontakt med marken. Detta innebär att

- Om du odlar en växt till exempel i en kruka eller i en plastsäck ska botten vara försedd med hål.
- Om växterna är ovanpå underlaget ska underlaget släppa igenom vatten.
- Genomsläppande underlag ska vara direkt på markytan, till exempel är krukor ovanpå lastpallar inte godtagbara.
- Även vid krukodling ska underlaget vara en areal som kan godkännas som jordbruksmark och marken ska lämpa sig för odling av växter.

På arealer som används för produktion av energived ska det finnas ett omfattande och ändamålsenligt växtbestånd.

Vid användning av vide ska planteringsfrekvensen vara minst 6 000 växter per hektar och vid användning av andra växter minst 2 000 växter per hektar. Växtligheten ska med minst 7 års mellanrum.

Trädgårdsväxternas växttätthet

Säkerställ att växttättheten på trädgårdsväxtarealerna uppfylls både på friland och till exempel vid säsongsodling.

Om planteringsfrekvensen för vedartade växter inte uppfylls och du inte gör någon kompletterande plantering kan du som växt välja Bevarande av jordbruksmark (permanenta grödor). Mellanrummen mellan plantorna ska hållas öppna.

Tabell 2. Växttätthet som krävs för trädgårdsväxter. Be vid behov kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om mer information.

Växt	Växt per hektar
Jordgubbar, åkerbär och allåkerbär*	15 000
Vinbär och krusbär	1 200
Hallon	2 800
Bärhäggmispel, aroniabär och havtorn	800
Buskblåbär	2 250
Fruktträd	400

* Om du odlar jordgubbar, åkerbär eller allåkerbär så att du inte använder plast som täckning för markytan och låter de revplantor som uppstår rota sig bredvid moderplantor, ska planttätheten under den första växtperioden vara minst 11 000 växter per hektar.

3. Jordbruksverksamhet med annat än skördeväxter – skyldighet att slå slätter

Slå årligen gräs- och vallfoderväxtbestånd, grönträda, rörflen och arealer av naturbete eller naturäng senast 15.9, om de inte betas eller ska skördas. Slätter, skörd eller omfattande bete måste vara gjort senast 15.9.

Om du har anlagt ett nytt växtbestånd på våren räcker det som jordbruksverksamhet och växtligheten behöver inte slås samma år. Inom områden som omfattas av ett miljöavtal räcker det att du vidtar de åtgärder som avtalsvillkoren kräver.

Avlägsna träd och buskar som växer i diken som hör till basskiftets areal senast när växtbeståndet är 1,5 meter högt. Vedartade växter som växer i en icke-odlad dikesren ska avlägsnas årligen. Enstaka träd och buskar är tillåtna.

Skyddsremsan eller mångfaldsremsan får inte ha vedartade växter. Slå eller förstör växtligheten vid behov.

Håll plant- och radmellanrummen öppna mellan växter och vedartade växter. Ta bort döda träd och buskar.

4. Användning av jordbruksmark för annat än jordbruksverksamhet

På jordbruksmark får du vidta åtgärder som förbättrar kulturtillståndet samt åtgärder som inte hänför sig till jordbruk. Tillåtna åtgärder som inte hänför sig till jordbruk är bland annat avlopps-, ellednings- och andra samhällstekniska arbeten, verksamhet i anslutning till turism och fritid samt verksamhet enligt allemansrätten. Kraven enligt villkorligheten ska dock iakttas och åtgärderna får inte äventyra jordbruksanvändningen av skiftet under följande vegetationsperiod.

Om du har anmält odlingsväxter på skiftet kan du vidta åtgärder som inte hänför sig till odlingen på skiftet **före sådden, efter skörden och under vintersäsongen**. På arealer med svartträda får man agera friare. Villkoren för de åtgärder som valts för vissa jordbruksstöd kan begränsa den övriga användningen av arealen.

Skiftet kan **under vegetationsperioden före skörden** ibland vara i annat bruk än jordbruk, om verksamheten inte skadar skörden och du iakttar de villkorliga kraven på användningen av den odlade åkern på skiftet. Till exempel är kortvarig tältning eller publikevenemang tillåtna.

Om du måste utföra restaureringsåtgärder under växtperioden ska du uppdatera uppgifterna i din stödansökan. Du kan till exempel ändra en växt som du har uppgett för jordbruksmark inom ändringstiden 19.6.-2.10.2024. Närmare information om ändring av ansökan under ändringstiden finns i kapitlet [Ändring av ansökan och svar på begäran om utredning](#) i ansökningsguiden för åkerstöd.

Användning av jordbruksmark i energiproduktionen

Areal för solpaneler eller andra solsamlare är inte jordbruksmark. Arealen mellan panelerna kan vara stödberättigad om arealen är jordbruksmark och den är tillräckligt bred så att de odlingsåtgärder som den odlade växten förutsätter kan vidtas. Även förutsättningarna för jordbruksverksamhet ska uppfyllas och skuggning får inte hindra produktionen av skörd. Det område som anges i stödansökan måste också vara i jordbrukarens besittning.

Motsvarande tillämpas också på områden för vindkraftsproduktion på jordbruksmark.

5. Vad ska jag göra om beståndet har förstörts?

Om regn, torka eller någon annan motsvarande orsak har förstört växtligheten behöver du inte så skiftet på nytt om sådden har gjorts på behörigt sätt. Om du vill kan du dock anlägga växtligheten på nytt.

Ta en bild av det förstörda beståndet med Vipumobil och dokumentera de händelser som lett till att beståndet förstörts. Även om växtligheten har förstörts ska du beakta växtskyddet på arealen och förhindra att ogräs sprider sig. Kommunen behöver inte underrättas om att växtbeståndet förstörts.

Höstväxtens arealer med vinterskador kan godkännas enligt den sådda växten. Förhindra tillväxt av ogräs till vinterskadearealen genom mekanisk slätter, bearbetning eller kemisk bekämpning. Om du anlägger växtligheten på nytt ska du anmäla arealen enligt den nya sådda växten. Om arealen kompletteras med en sort som sås på våren, uppge den växt som det finns mer av i växtbeståndet.

6. Samhällstekniska arbeten på åker

Beakta jordbrukarstöden i samhällstekniska arbeten på åkern, till exempel grävarbeten för avlopp eller elkablar.

Tips för förhandlingar med elbolaget eller annan motsvarande part:

1. Förhandla om tidpunkten för grävningen så att den medför så lite olägenheter som möjligt för odlingen. Den bästa tidpunkten är i allmänhet före sådden eller efter skörden på hösten, då sådden kan genomföras som planerat. Och kravet på jordbruksverksamhet uppfylls.
2. Om detta inte lyckas, förhandla om ersättning för skörde- och stödförluster på grund av jordarbetet.
3. Om grävarbetet trots dina önskemål ska genomföras under växtperioden efter sådden, gäller följande enkla regler vid beaktandet av jordbrukarstöden:
  - Om grävning sker före 30.6, ska du antingen så området på nytt eller anmäla den som svarträda om markytan förblir bar.
    - Om du sår en annan växt än den du anmält på stödansökan, ska du meddela den nya växten i ändringsansökan.
  - Om utgrävningen sker efter 30.6 och du redan har etablerat grödor på området som du anmält i din ansökan, behöver du inte ändra din anmälan.
  - Om areal omfattas av kravet att bevara flerårig gröda (t.ex. skyddszon eller villkorlighetens krav på vallväxtlighet), ska grödan sås om så snart som möjligt när förhållandena tillåter det.

Anmälan om växter och stödnivåerna 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

För att få stöd ska du anmäla de växter som du odlar. Anmäl växterna vid åkerstödsansökan i [Viputjänsten](#). Uppge namnet för den växt eller blandade växtbestånd som odlas på jordbruksskiftet med de beteckningar som förtecknas nedan.

Anmäla röjningen i stödsansökan först det år då arealen är odlingsbar och du sår en odlingsväxt på arealen. Från och med 2023 ska det finnas vallväxtlighet på den areal som du tar som jordbruksmark för annan användning. Läs mer i [guide om villkorlighet](#).

Stödnivåerna kan ändras innan stöden betalas ut. Stödnivåerna preciseras när de arealer och totalbelopp som berättigar till stöd är kända. I tabellerna finns inga stödnivåer för stödformerna på Åland.

Observera att du inte längre kan anmäla areal som tillfälligt inte odlas. Se alternativen för anmälan av dessa arealer i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Bekanta dig också med [Växtlistor](#) på sammanfattningssidan där det finns listor över växter som uppfyller olika stödvillkor.

Arealer på jordbruksmark

Spannmål

Anmäl ett bestånd som såtts in med skyddssäd (t.ex. vall) som spannmål det år beståndet såtts. Följande år kan du uppge skiftet som vall. En liten mängd spannmål kan användas som stödväxt i ett ärtbestånd (under 10 % av växtligheten).

- *Blandade grödor, spannmål växtbeståndet består av enbart spannmål*
- *Bovete*
- *Durumvete*
- *Foderkorn*
- *Grönfodersäd, havre växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnskorpen har mognat*
- *Grönfodersäd, korn växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnskorpen har mognat*
- *Grönfodersäd, råg växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnskorpen har mognat*
- *Grönfodersäd, spannmålsblandning växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnskorpen har mognat*
- *Grönfodersäd, vete växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnskorpen har mognat*
- *Havre*
- *Hirs*
- *Hösthavre*
- *Höstkorn*
- *Höstråg*
- *Höstrågvete*
- *Höstspeltvete*
- *Höstvete*
- *Majs nämn sockermajs separat med sin egen växtbenämning*
- *Malkorn*
- *Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)*
- *Ren havre, förutsätter odlingskontrakt*
- *Vårråg*
- *Vårrågvete*
- *Vårspeltvete*
- *Vårvete*

Tabell 1. Stödberättigande spannmål och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla spannmål	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla spannmål	17,75	17,75
Stöd för miljösystem Växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla spannmål	50	50
Bidrag för specialväxter	Bovete	120	120
Kompensationsersättning	Alla spannmål	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla spannmål	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla spannmål	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla spannmål	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla spannmål	0	50

Tabell 2. Stödberättigande spannmål och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Vårråg, höstråg, bovete, quinoa	75
	C2	Vårråg, höstråg, bovete, quinoa	75
	C2p + skärgård	Vårråg och höstråg	75
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla spannmål	10
	C2p + skärgård	Alla spannmål	20
	C3	Rågvete, foderkorn, höstkorn, havre, hösthavre, ren havre, blandade grödor spannmål samt grönfodersäd	30
	C4	Rågvete, foderkorn, höstkorn, havre, hösthavre, ren havre, blandade grödor spannmål samt grönfodersäd	55

Oljeväxter

- *Blandade grödor, oljeväxter växtbeståndet består av enbart oljeväxter*
- *Höstraps*
- *Höstrybs*
- *Oljedådra dvs. Camelina/dådra*
- *Oljehampa*
- *Oljelin*
- *Sojaböna*
- *Solros*
- *Vårraps*
- *Vårrybs*

Tabell 1. Stödberättigande oljevaxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla oljevaxter	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla oljevaxter	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla oljevaxter	50	50
Bidrag för specialväxter	Höst- och vårrybs, höst- och vårraps, oljelin, oljehampa, oljedådra, blandade grödor oljevaxter	120	120
Kompensationsersättning	Alla oljevaxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla oljevaxter	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla oljevaxter	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla oljevaxter	88	88
Stöd för unga jordbrukare (nationellt)	Alla oljevaxter	0	50

Tabell 2. Stödberättigande oljevaxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Vårrybs och -raps, höstrybs och -raps, oljedådra, blandade grödor (oljevaxter), oljehampa och oljelin Alla oljevaxter	75
	C2	Vårrybs och -raps, höstrybs och -raps, oljedådra, blandade grödor (oljevaxter), oljehampa och oljelin	75
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla oljevaxter	10
	C2p + skärgård	Alla oljevaxter	20
	C3	-	30
	C4	-	55

Proteingrödor

Anmäl lupinarten. Se olika blandade växtbestånd under punkten [Blandade växtbestånd](#). Proteingrödor inkluderar baljväxter och vallbaljväxter.

- Blandade grödor, proteingrödor växtbeståndet består av enbart proteingrödor
- Bondböna
- Foderärt
- Getruta
- Kikärt
- Klöver
- Lins
- Lusern
- Matärt
- Sötlupin
- Sötväppling
- Vicker
- Övriga lupiner, inte alaskalupin eller blomsterlupin

Tabell 1. Stödberättigande proteingrödor och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla proteingrödor	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla proteingrödor	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla proteingrödor	50	50
Bidrag för specialväxter	Lins, matärt, foderärt, bondböna, sötlupin, kikärt	120	120
Kompensationsersättning	Alla proteingrödor	217	242
Miljöersättning, gårdspecifik åtgärd	Alla proteingrödor	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla proteingrödor	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla proteingrödor	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla proteingrödor	0	50

Tabell 2. Stödberättigande proteinväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Bondböna, kikärt, lins, foderärt, matärt	75
		Blandade grödor (proteingrödor)	45
	C2	Bondböna, kikärt, lins, foderärt, matärt Blandade grödor (proteingrödor)	75 45
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla proteingrödor	10
	C2p + skärgård	Alla proteingrödor	20
	C3	-	30
	C4	-	55

*I nordligt hektarstödet stödnivån för åkergrödor är 75 €/hektar. Stödnivån för blandade grödor är dock 45 €/hektar.

Blandade växtbestånd

- *Blandade grödor, proteingrödor + spannmål*
  - Proteingrödan är någon annan än ärt, bondböna, sötlupin eller lins eller proteingrödans andel av utsädesblandningens vikt är mindre än 50 %.
- *Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter*
  - Ingen begränsning av utsädesandelarna.
- *Blandade grödor, spannmål + oljeväxter*
  - Ingen begränsning av utsädesandelarna.
- *Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål*
  - Proteingrödor är ärt, bondböna, sötlupin (med undantag för alaskalupin och blomsterlupin) eller lins.
  - Över 50 % av utsädesets vikt består av proteingrödor som nämns här och resten är spannmål.
- *Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter*
  - Blandningen innehåller minst två av de växter som nämns här.

Anteckna sorten enligt det växtslag vars andel av utsädesmängden är störst.

Om ett blandat växtbestånd innehåller lupin, uppger du lupinsorten i tilläggsuppgifterna om jordbruksskiftet.

Tabell 1. Stödberättigande blandningar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla blandningar	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla blandningar	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla blandningar	50	50
Bidrag för specialväxter	Blandning ärt / bondböna / sötlupin / lins / oljeväxter	120	120
Kompensationsersättning	Alla blandningar	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla blandningar	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla blandningar	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla blandningar	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla blandningar	0	50

Tabell 2. Stödberättigande blandade växtbestånd och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter	45
	C2	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter	45
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla blandningar	10
	C2p + skärgård	Alla blandningar	20
	C3	Blandade grödor, spannmål + oljeväxter Blandade grödor, proteingrödor + spannmål	30
	C4	Blandade grödor, spannmål + oljeväxter Blandade grödor, proteingrödor + spannmål	55

Potatis

Tidig potatis som inte odlas under täckmaterial antecknas som matpotatis. Areal för förökning till stärkelsesättpotatis antecknas som egen förökning till stärkelsesättpotatis och den får inte inkluderas i kontraktet om stärkelsepotatis.

- *Egen förökning till stärkelsesättpotatis*
- *Industrimatpotatis*
- *Matpotatis*
- *Stärkelsepotatis*
- *Sättpotatis för produktion av certifierad sättpotatis*
- *Tidig potatis (under täckmaterial)*

Tabell 1. Stödberättigande potatisar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla potatisar	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla potatisar	17,68	17,68
Stöd för miljösystem, växttäcke vintertid	-	0	0
Bidrag för stärkelsepotatis	Stärkelsepotatis	570	570
Kompensationsersättning	Alla potatisar	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla potatisar	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla potatisar	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla potatisar	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla potatisar	0	50

Tabell 2. Stödberättigande potatisar och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Stärkelsepotatis	100
	C2	Stärkelsepotatis	100
	C2p + skärgård	Stärkelsepotatis	100
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla potatisar	10
	C2p + skärgård	Alla potatisar	20
	C3	Alla potatisar (ej stärkelsepotatis)	30
	C4	Alla potatisar (ej stärkelsepotatis)	55

Frilandsgrönsaker

Ange odlingsväxten i överensstämmelse med listan här nedan.

Använd benämning *Övriga grönsaker* när

- växten saknar egen benämning
- skiften som är mindre än 0,05 ha och på vilka det växer frilandsgrönsaker ligger bredvid varandra på samma basskifte.

I punkten för tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet uppger du vilka växter som växer på skiftet '*Övriga grönsaker*'.

Växtbeteckningar

- *Blekselleri*
- *Blomkål*
- *Broccoli*
- *Brysselkål*
- *Buskböna (inkl. störböna)*
- *Cikoriasallat (Cichorium-släktet)*
- *Dill*
- *Frilandsgurka*
- *Grönkål (bladkål)*
- *Jordärtskocka*
- *Kinakål*
- *Kronartskocka*
- *Kålrabbi*
- *Kålrot*
- *Mangold*
- *Matlök (inkl. rödlök och jättelök)*
- *Melon*
- *Morot*
- *Nyzeeländsk spenat*
- *Palsternacka*
- *Pepparrot*
- *Persilja*
- *Pumpa*
- *Purjolök*
- *Rabarber*
- *Rotselleri*
- *Rova*
- *Rädisa*
- *Rödbeta och gulbeta (inkl. polkabeta och vitbeta)*
- *Rödkål*
- *Sallat (Lactuca-släktet)*
- *Savojkål*
- *Sparris*
- *Spenat*
- *Sticklök*
- *Sötfänkål*
- *Trädgårdsärt, färskproduktion*
- *Trädgårdsärt, kontraktproduktion för industrin*
- *Vitkål/huvudkål*
- *Vitlök*
- *Zucchini*
- *Övriga grönsaker*

Tabell 1. Stödberättigande frilandsgrönsaker och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla grönsaker	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla grönsaker	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Buskböna, trädgårdsärt färsproduktion och kontraktproduktion för industrin	50	50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Alla grönsaker om växtligheten överlever vintern (ej lök, morot, sparris och rabarper) Sparris och rabarper, om det finns växtlighet mellan raderna.	50	50
Bidrag för specialväxter	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja, övriga grönsaker)	120	0
Kompensationsersättning	Alla grönsaker	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd trädgårdsväxter	Alla grönsaker	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla grönsaker (ej trädgårdsärt färsproduktion) Trädgårdsärt färsproduktion	590 160	590 160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla grönsaker	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla grönsaker	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frilandsgrönsaker och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
	C2	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
	C2p + skärgård	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
	C3-C4	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
Allmänt hektarstöd	C2	Alla grönsaker	10
	C2p + skärgård	Alla grönsaker	20
	C3	Alla grönsaker	30
	C4	Alla grönsaker	55

Krydd- och medicinalväxter

- *Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin eller senap). I punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet uppger du vilka växter som växer på skiftet.*
- *Koriander*
- *Kummin*
- *Senap*

- Örtväxter minst 5 år. Skriv in artnamnet i skiftesbokföringen och uppge i punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet vilka växter som växer på skiftet.
- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja) bl.a. körvel, kyndel, bladkoriander, mejram, dragon, smörgåskrasse, portlak. Skriv in artnamnet i skiftesbokföringen och uppge i punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet vilka växter som växer på skiftet.

Tabell 1. Stödberättigande frökryddor och medicinalväxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla frökryddor och medicinalväxter	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla frökryddor och medicinalväxter	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäcke vintertid: växttäcke, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla frökryddor och medicinalväxter om växtligheten överlever vintern (ej örtväxter under 5 år)	50	50
Kompensationsersättning	Alla frökryddor och medicinalväxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla frökryddor och medicinalväxter	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla frökryddor och medicinalväxter (ej örtväxter under 5 år och örtväxter minst 5 år)	160	160
	Örtväxter under 5 år och örtväxter minst 5 år	590	590
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla frökryddor och medicinalväxter	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla frökryddor och medicinalväxter	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frökryddor och medicinalväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	-	0
	C2	-	0
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla frökryddor och medicinalväxter	10
	C2p + skärgård	Alla frökryddor och medicinalväxter	20
	C3	Alla frökryddor och medicinalväxter	30
	C4	Alla frökryddor och medicinalväxter	55

Bär- och fruktväxter samt plantskolor för trädgårdsväxter

Ange odlingsväxten i överensstämmelse med listan här nedan.

Använd benämningen *Övriga frukter* när

- växten saknar egen benämning
- du uppger sammanlagt alla skiften med fruktträd som är mindre än 0,05 ha och ligger bredvid varandra på samma basskifte.

Använd benämningen *Övriga bärväxter* när

- växten saknar egen benämning
- du uppger sammanlagt alla skiften med bärväxter som är mindre än 0,05 ha och ligger bredvid varandra på samma basskifte.

Växtbeteckningar:

- Buskblåbär
- Bäraronia
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Päron
- Röda vinbär
- Rönn (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Svarta vinbär (inkl. gröna vinbär)
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Tabell 1. Stödberättigande frukt- och bärväxter samt plantskolor och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: om växtbestånd finns mellan raderna	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	50	50
Kompensationsersättning	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frukt- och bärväxter samt plantskolor och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	-	0
	C2	-	0
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	10
	C2p + skärgård	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	20
	C3	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	30
	C4	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	55

Vallar

Utsädesvallar

Anmäla också de arter vars frön skördas för certifiering. Precisera arten i skiftesbokföringen.

- *Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion*
- *Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontrollerad produktion*
- *Frö av klöver, kontrollerad produktion*
- *Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion*
- *Frö av timotej, kontrollerad produktion*
- *Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion*
- *Utsädesvall*
- *Utsädesvall, en växtart*

Andra vallar

Avskilj vallarna på samma basskifte som separata jordbruksskiften enligt användningssättet, till exempel ensilagevall och betesvall.

- *Betesvall*
- *Fodervall*
- *Färdig gräsmatta*
- *Gröngödslingsvall*
- *Naturvårdsvall*
- *Skyddsremsa*
- *Skyddszon*

Markanvändningsart naturbete och ängar:

- *Miljöavtalsareal, permanent vall*
- *Naturbeten och ängar*

Tabell 1. Stödberättigande vallar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla vallar	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla vallar	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall, naturvårdsvall	50	50

Stöd för miljösystem: naturvårdsvall	Naturvårdsvall	65	65
Stöd för miljösystem: gröngödslingsvall	Gröngödslingsvall	80	80
Kompensationsersättning	Alla vallar	217	242
Miljöersättning: gårdsspecifik åtgärd	Alla vallar (ej skyddszon, naturvårdsvall, naturbeten och ängar, miljöavtalsareal permanent vall)	45	45
Miljöersättning: Skyddszon	Skyddszon	350	350
Ersättning för ekologisk produktion	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall	160	160
Miljöavtal	Miljöavtalsareal permanent vall	610/460	610/460
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla vallar	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall	0	50

Tabell 2. Stödberättigande vallar och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	-	0
	C2	-	0
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	Alla vallar (ej naturbeten och ängar samt naturvårdsvall)	10
	C2p + skärgård	Alla vallar (ej naturbeten och ängar samt naturvårdsvall)	20
	C3	Alla vallar (ej naturbeten och ängar samt naturvårdsvall)	30
	C4	Alla vallar (ej naturbeten och ängar samt naturvårdsvall)	55

Trädor och mångfaldsväxter

- Grönträda (vall och äng)
- Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
- Mångfaldsväxter, vilt
- Mångfaldsväxter, åkerfågel
- Mångfaldsväxter, äng
- Stubbträda
- Svarträda

Tabell 1. Stödberättigande grönträden och mångfaldsväxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla trädor och mångfaldsväxter	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla trädor och mångfaldsväxter	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Grönträda	50	50

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Alla mångfaldsväxter	50	50
Stöd för miljösystem, mångfaldsväxter	Alla mångfaldsväxter	300	300
Kompensationsersättning	Alla trädor och mångfaldsväxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	-	0	0
Ersättning för ekologisk produktion	Alla trädor	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla trädor och mångfaldsväxter	88	88

Tabell 2. Stödberättigande gröntäden och mångfaldsväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	-	0
	C2	-	0
	C2p + skärgård	-	0
	C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	C2	-	10
	C2p + skärgård	-	20
	C3	-	30
	C4	-	55

Andra växter

- *Bevarande av jordbruksmark (permanent grödor) till exempel areal med fruktträd där odlingstätheten inte uppfylls*
- *Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor*
- *Blek taggborre*
- *Cikoria*
- *Dragväxter för bin (Åland) endast rent växtbestånd*
- *Energiträd, kort omloppstid (asp och vide)*
- *Energiträd, kortomloppstid (hybridasp och poppel)*
- *Ettåriga sådda blandade grödor bland annat vilt-, landskaps- och honungsväxtlighet*
- *Fiberbrännäsla*
- *Fiberhampa*
- *Foderkål*
- *Foderrotfrukter*
- *Honungsfacelia*
- *Humle*
- *Oljerättika*
- *Prydnadsvide för flätning, 5–20 år*
- *Prydnadsvide för flätning, under 5 år*
- *Prydnadsväxter, 5 år -, kontin. skörd på friland, till exempel snittperenner*
- *Prydnadsväxter, under 5 år, till exempel snittblommor och snittgrönt på friland, till försäljning*
- *Rörflen (energi) odling av rörflen för energiproduktion*
- *Rörflen (strö/foder) odling av rörflen till strö eller foder*
- *Sammetsblomster*
- *Små arealer intill varandra som en enda växt sådana växtbestånd med olika växtarter (också trädor) som ligger intill varandra och där varje enskild art upptar mindre än 0,05 ha.*
- *Sockerbeter för sockerproduktion*
- *Sockermajs*
- *Spånadslin*
- *Tobak*
- *Trädgårdsland odling av trädgårdsväxter eller potatis för husbehov*
- *Vejde*
- *Övriga foderväxter någon annan foderväxt än en som nämns på denna lista*

Tabell 1. Stödberättigande övriga växter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla växter	139,37	119,49
Omfördelningsinkomststöd	Alla växter	17,75	17,75
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Alla växter om växtligheten överlever vintern	50	50
Bidrag för specialväxter	Sockerbetor för sockerproduktion	120	120
Kompensationsersättning	Alla andra växter (ej energiträd, prydnadsvide, trädgårdsland)	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla andra växter (ej trädgårdsland, små arealer intill varandra, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	45	45
	Prydnadsväxter under 5 år och prydnadsväxter 5 år -	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla andra växter (ej energiträd, rörflen för energi, prydnadsvide, trädgårdsland, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	160	160
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla växter	88	88
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	0	50
Nationellt stöd till sockerbeta	Sockerbetor för sockerproduktion	350	350

Tabell 2. Stödberättigande övriga växter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

	Område	Växt	€ / hektar
Nordligt hektarstöd	C1	Sockerbetor för sockerproduktion	100
		Fiberhampa, spånadslin	75
	C2	Sockerbetor för sockerproduktion	100
		Fiberhampa, spånadslin	75
C2p + skärgård	Sockerbetor för sockerproduktion	100	
C3-C4	-	100	
Allmänt hektarstöd	C2	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	10

	Område	Växt	€ / hektar
	C2p + skärgård	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	20
	C3	Foderrotfrukter, foderkål, tobak, fiberbrännäsla, humle, rörfen, energiträd, prydnadsväxter, prydnadsvide, blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor, oljerättika, sammetsblomster, blek taggborre, vejde, cikoria, övriga foderväxter, honungsfacelia	30
	C4	Foderrotfrukter, foderkål, tobak, fiberbrännäsla, humle, rörfen, energiträd, prydnadsväxter, prydnadsvide, blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor, oljerättika, sammetsblomster, blek taggborre, vejde, cikoria, övriga foderväxter, honungsfacelia	55

Arealer utanför jordbruksmarken

- *Icke odlad*, OBS! Myndigheten tar bort arealen från basskiftet
- *Naturbete med åtagande om naturbetesskötsel (Åland)*
- *Naturbete med åtagande om riktade skötselåtgärder (Åland)*
- *Miljöavtalsareal, trädbevuxen eller övrig areal*
- *Miljöavtalsareal, våtmark*
- *Övrig areal inom ekoövervakning (ej jordbruksmark), areal som angetts för ekoövervakning till exempel rastgård*

För areal som anges med beteckningen *miljöavtalsareal, trädbevuxen eller annan areal* betalas i stödregionerna AB och

- C 610 e/ha (värdefullt område)
- 460 e/ha (övrigt område)

För arealer som anges med beteckningen *miljöavtalsareal, våtmark* betalas i stödområdena AB och C

- 500 e/ha.

Det betalas inget annat stöd för dessa arealer.

För arealer med andra än här nämnda växtbenämningar betalas inget stöd i Fastlandsfinland.

Odling av stödberättigande hampa 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

Stöd kan betalas för odling av olje- och fiberhampa om

1. sorten av hampa du odlar berättigar till stöd.

- Stödberättigande sorter av hampa fastställs årligen inom EU. De sorter som berättigar till stöd listas i den allmänna sortförteckningen för odlingsväxter och dess kompletteringsdelar, som publiceras i EU:s officiella tidning. Sortförteckningen och dess kompletteringsdelar finns på adressen <https://food.ec.europa.eu> Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information systems.
- Tetrahydrocannabinolhalten (THC-halten) i de hampsorter som berättigar till stöd är högst 0,3 procent.

2. du sår odlingsarealer för hampa med certifierat utsäde.

- Enligt utsädeslagen (600/2019) avses med certifierat utsäde som kontrollerats av en myndighet och som uppfyller kvalitetskraven enligt nationell och Europeiska unionens lagstiftning om utsäde.
- Inget stöd betalas för odlingsareal med hampa om du använder icke-certifierat utsäde eller gårdens eget utsäde.

3. du sår endast en stödberättigande sorten av hampa för jordbruksskiftet.

- Ett växtbestånd som innehåller flera sorter av hampa eller ett blandat växtbestånd som innehåller hampa är inte berättigad till stöd.

4. du uppger mängden hamputsäde (kg/ha) och det planerade datumet för sådden vid ansökan om åkerstöd.

5. du lämnar in kopior av garantibevisen för alla hampfrösäckar som du använder för sådd som bilaga till din stödansökan i Viputjänsten eller lämnar in garantibevisen i original till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet **18.6.2024**.

- Med garantibevis avses en etikett som trycks eller fästs på förpackningen för certifierat utsäde och som innehåller de viktigaste uppgifterna om utsädet.
- Inget stöd betalas för någon av de odlingsarealer för hampa som du angett, om du inte returnerar några garantibevis alls, returnerar endast en del av garantibevisen (om det finns flera utsädessäckar) eller returnerar dem för sent.
- Förvara de ursprungliga garantibevisen för certifierat hampfrö för eventuell tillsyn, om du inte har lämnat in säkerhetsintygen i original till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Garantibevisen ska förvaras under ansökningsåret och de följande fyra åren.

Du kan kontrollera stödberättigandet för hampa i olika stöd och stödnivåer i kapitel [Anmälan om växter och stödnivåerna](#) i Ansökningsguide om åkerstöd. Du kan läsa om kraven på stödberättigande jordbruksmark i kapitel [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Du kan skörda hampa tidigast 10 dagar efter att blomningen har upphört.

Om du odlar hampa som mellangröda eller fånggröda ska du ange detta i jordbruksskiftesuppgifterna. Lämna också in garantibevisen för hampa som du odlat som mellan- eller fånggröda elektroniskt i [Viputjänsten](#) eller till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast 18.6.2024. Hampa som odlats som

fånggröda duger inte för miljöersättningsåtgärden för fånggrödor. Förvara växtligheten av hampa som odlats som mellan- eller fånggröda åtminstone till utgången av växtperioden, så att THC-prover vid behov kan tas av växtligheten.

Anmälan av hampa under ändringstiden

Du kan läsa mer om ändringen av ansökan i [ansökningsguide om åkerstöd](#). Under ändringstiden kan du byta odlingsareal för hampa på samma sätt som för andra växter. Du kan få stöd för den stödberättigande hampa du uppgett under ändringstiden om du har returnerat garantibevisen för alla säckar med hampfrön som du använt för sådd under tiden för ansökan om åkerstöd senast 18.6.2024.

Du kan inte få några stöd alls för odlingsarealen för hampa om du byter växten på jordbruksskiftet till hampa och du inte har returnerat garantibevisen inom utsatt tid.

THC-prover

NTM-centralen samlar in prover från hampodlingarna i juli-september före skörden för att fastställa THC-halten, dvs. tetrahydrocannabinolhalten. Proverna analyseras i Livsmedelsverkets laboratorium. De skiften från vilka proverna samlas in väljs slumpmässigt och utifrån en riskanalys. NTM-centralen samlar in proverna under en tidsperiod som börjar 20 dagar efter att blomningen har börjat och slutar 10 dagar efter att blomningen har avslutats. Prover av sorten Finola tas inom 55–75 dygn från sådden. Förvara hampans växtlighet tills proverna kan tas. Därför kan du skörda hampa tidigast 10 dagar efter att hampblomningen har upphört.

Den tillåtna THC-halten är högst 0,30 procent. Om medelvärdet av THC-koncentrationerna i alla prover av en viss sort överstiger 0,30 procent under två på varandra följande år, är sorten i fråga inte stödberättigande från och med följande år.

Skyddade växtsorter och TOS-avgifter-avgifter 2024

Publiceringsdatum: 5. april 2024

Enligt [lagen om växtförädlarrätt \(1279/2009\)](#) begränsas växtförädlarrätten på så sätt att jordbrukarna genom att betala TOS-avgift (ersättning för användning av eget utsäde, TOS=tilan oma siemen) till sortägaren får rätt att till förökningsändamål på den egna gården använda sådant utsäde av skyddade sorter av havre, korn, råg, vete, rågvete, rybs, raps, oljelin, ärter, bondbönor, potatis eller bovete som har framställts på den egna gården. TOS-avgiften är lägre än den ersättning som ingår i priset på certifierat utsäde.

När det gäller de nationellt skyddade sorterna är alla gårdar som är större än 10 hektar åker skyldiga att betala TOS-avgift, i fråga om potatis dock alla gårdar som odlar potatis på minst 2 hektar eller tidig potatis under fiberduk på minst 1 hektar. För de EU-skyddade sorternas del gäller skyldigheten att betala TOS-avgift alla gårdar som producerar en kalkylerad skörd på mer än 92 ton, i fråga om potatis dock alla gårdar som odlar potatis på minst 7 hektar.

Ersättningsnivån fastställs genom en överenskommelse mellan föreningen för utsädeshandlare (Siemenkauppiaitten yhdistys) som representerar sortägarna och MTK och SLC, som representerar jordbrukarna. År 2024 insamlas TOS-avgifter från spannmål, trindsäd och potatis som såväl som tidigare år. TOS-avgiften för skyddade sorter av spannmål och trindsäd är 5,95 euro/ha och för potatis är TOS-avgiften 25,0 euro/ha.

Nationellt skyddade sorter är åtminstone:

Arter	Sortbenämning
<i>ärt</i>	Heikki, Hulda, Jermu, Jymy, Karita, Lempi, Loviisa, Matilda, Primana, Rokka och Sisu.
<i>bondböna</i>	Alviira, Into, Kontu, Louhi, Sampo, Into och Vire.
<i>havre</i>	Aarre, Akseli, Alku, Aslak, Avaus, Avetron, Bettina, Donna, Eemeli, Fiia, Harald, Hurja, Iiris, Inka, Jukka, Julius, Katri, Kontio, Luukas, Marika, Meeri, Mirella, Nella, Nestor, Niklas, Obelix, Oiva, Peppi, Perttu, Riina, Ringsaker, Roope, Sandy, Steinar, Suomi, Svala, SW Ingeborg, SW Vaasa, Taika, Venla och Viviana.
<i>korn</i>	Alvari, Amber, Armas, Artturi, Arve, Aukusti, Bertta, Birk, Brage, Bredo, Brienne, Edel, Edvin, Einar, Elmeri, Erkki, Eversti, Fabiola, Fennica, Filippa, Gaute, Harbinger, Hermann, Huima, Iina, Inari, Jalmari, Jalo, Justus, Jyvä, Kaarle, Kerttu, Kunnari, Mainio, Maire, Minttu, Olavi, Onerva, Pilvi, Polartop, Ragna, Repekka, Rolfi, Saana, , Severi, Silo, Sylvester, SW Mitja, Tiril, Tofta, Toria, Trekker, Trym, Tuomas, Turkka, Uljas, Vertti, Vilde, Vilgott, Vipekka, Voitto och Wolmari.
<i>potatis</i>	Jussi och Osku.
<i>råg</i>	Elvi, Juuso, Reetta och Riihi.
<i>vet</i>	Aino, Alli, Anniina, Arktika, Bjarne, Botnica, Demonstrant, Helmi, Herttua, Hilka, Iisakki, Jaarli, Krabat, Kreivi, Kruunu, Leidi, Mahti, Manu, Marble, Puntari, Quarna, SW Magnifik, Urho, Wanamo, Wappu, Wellamo och Zebra.

EU-skyddade sorter är åtminstone:

Arter	Sortbenämning
<i>Ärt</i>	Angelus, Astronoute, Autentic, Badoo, Balder, Eso, Greenway, Ingrid, Nitouche, Rocket, Rose, Skol, Stroma och Symbios.
<i>bondböna</i>	Allison, Daisy, Fuego, Futura, Hammer, Taifun och Tiffany.

havre	Avanti, Avenue, Benny, Canary, Conway, Effektiv, Flocke, Harmony, Ivory, Jacky, Lion, Matty, Moby, Proxy, Rocky, Scotty, Symphony, Vahva och Zorro.
korn	Accordine, Amidala, Anneli, Arild, Avalon, Brioni, Cindy, Conan, Crescendo, Eastway, Eifel, Ellinor, Fairytale, Fandaga, Fatima, Feedway, Flair, Firefoxx, Focus, Formula 1, Fortuna, Grace, Iron, Jakubus, KWS Chrissie, KWS Fantex, KWS Irina, KWS Kosmos, KWS Tenor, KWS Thalís, Laureate, Lene, Lexy, Luhkas, Maaren, Marthe, Matros, Melius, Milford, NFC Tipple, NOS Dueholm, NOS Keira, NOS Valda, Nousu, Overture, Prestige, Propino, Quench, RGT Planet, Rodhette, Ruth, Salome, Scrabble, Skyway, Soulmate, Stairway, Sting, Streif, SU Ellen, Sunshine, SY Solar, SW Makof, Tocada, Uta, Vanille, , Vinha, Wish, WPB Amadé, Xanadu, Yoda och Yukon.
potatis	Acoustic, Adato, Agila, Albatros, Albertine, Alexandra, Allstar, Alouette, Amado, Annabelle, Antonia, Anuschka, Ardeche, Arielle, Artemis, Aurum, Avanti, Aztec Gold, Ballerina, Baltic Rose, Belana, Bellarosa, Bellinda, Bernina, Beo, Beyonce, Cardyma, Carolus, Carrera, Cerisa, Challenger, Colomba, Corinna, Crisper, Cycloon, Dartiest, Donata, El Mundo, Etana, Erika, Esmee, Euroresa, Eurostarch, Everest, Excellency, Fakse, Fandango, Favola, Floridana, Fontane, Fyone, Gala, Georgina, Glorietta, Goldmarie, Helmi, Innovator, Inova, Jacky, Jazzy, Jelly, Julinka, Juventa, Karelia, Kiebitz, Kuras, Lady Alicia, Lady Amarilla, Lady Anna, Lady Britta, Lady Christl, Lady Claire, Lady Felicia, Lady Forte, Lady Jane, Lady Lenora, Lady Sara, Larissa, Laura, Loreen, Madeira, Melody, Milva, Monique, Mozart, Mulberry Beauty, Mungo, Muse, Musica, Napoleon, Nirvana, Noblesse, Nofy, Orchestra, Orla, Otolia, Ottawa, Partner, Paroli, Pirol, Privileg, Ramos, Red Fantasy, Red Scarlett, Regina, Riviera, Rock, Rosagold, Rosi, Rumba, Sagitta, Salinero, Sanibel, Saprodi, Senna, , Serum Star, Severina, Simonetta, Sprinter, Solist, Sound, Soraya, Stratos, Stárkeprofi, Sunita, Talentine, Taurus, Thalia, Theresa, Twister, Ventana, Victoria, Vindika, Violet Queen, Voyager och Wega.
råg	Arantes, Evolo, Brassetto, Dankowskie Agat, Dankowskie Granat, Dankowskie Turkus, KWS Binntto, KWS Jethro, KWS Livado, Reflektor och SU Bebop.
rågvete	Argus, Cappricia, Lanetto, Mazur, Mamut, Nagano, Orinoko, Puzon, Santos, Sequenz, Somtri, Stelvio, SU Tadeus, SU Toppus, Temuco och Tomcat.
vete	Amaretto, Anabel, Calispero, Calixo, Ceylon, Cornetto, Creator, Dafne, Diskett, Elvis, Embla, Emilio, Etana, Goldspring, Hallfreda, Hilma, Ibarra, Iceman, Informer, Intelligence, Igloo, Janne, JB Asano, Julius, KWS Ahoi, KWS Emerick, KWS Emil, KWS Malibu, KWS Mistral, KWS Pensum, KWS Scirocco, KWS Solanus, KWS Spencer, Leijona, Lennox, Licamero, Linnea, Mandaryna, Mariboss, Nalle, Nufenen, Papageno, Pinja, Prosa, Quatrox, RGT Kilimanjaro, Seance, Selina, Senni, Sertori, Sibelius, Skagen, Stinger, Thorus, Vinjett, Wicki, Winx, WPB Troy och Zenon.
speltvete	Zollernspelz och Zollernperle

Uppgifterna på listan över skyddade sorter kan förändras för listan kan innehålla sorter vilkas ägare nyligen har avstått från skyddet och från listan kan också saknas nya sorter om beslutet om skyddet har kommit efter publiceringen av den här guiden.

Enligt lagen om växtförädlarrätt är jordbrukarna skyldiga att ge myndigheterna och sortägarna de uppgifter som behövs för konstaterande av betalningsskyldigheten. Dessa uppgifter insamlas i Viputjänsten. För fakturering av ersättning utnyttjas därtill uppgifterna om sökande och arealer i landsbygdsnäringsregistret. Uppgifterna lämnas ut till [Siemenkauppiaitten yhdistys](#), som på växtförädlarnas vägnar ser till att de avgifter som avses i lagen om växtförädlarrätt faktureras.